Lietas Nr. C20259814
Lietas arhīva Nr. C-2598-14/5

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Liepājā 2014.gada 5.decembrī

**Liepājas tiesa:** tiesnese Inta Pūce **rakstveida procesā** izskatīja civillietu **/pers. A/** maza apmēra **prasībā pret /pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu.

**APRAKSTOŠĀ DAĻA**

2014.gada 19.septembrī prasītājs /pers. A/ cēlis tiesā prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna /pers. D/, dzimušas /datums/un /pers. E/, dzimušas /datums/, uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāja /pers. B/ ir bērnu māte. Atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturam nedod. Bērnu aprūpi veic prasītājs viens. Tā kā vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturam Ministru kabineta noteiktajā apmērā – līdz 18 gadiem 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas līdz bērnu pilngadībai. Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē. Konts /konta numurs/ AS „SEB banka".

Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37.

2014. gada 18.septembrī, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{21}$ panta pirmo daļu un 250.$^{22}$ panta pirmo daļu, atbildētājai /pers. B/ uz deklarēto dzīvesvietas adresi tika nosūtīts prasības pieteikums un tam pievienotie dokumenti (lietas 13.,15.lapa), izskaidrotas procesuālās tiesības, norādīta informācija par tiesas sastāvu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Atbildētāja nav izmantojusi savas procesuālās tiesības un nav sniegusi paskaidrojumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc deklarētās dzīves vietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīves vietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56.$^{1}$panta otrā daļa nosaka, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no dokumentu nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķēršli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Civilprocesa likuma 250.$^{25}$panta pirmā daļa noteic, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2014.gada 27.oktobrī paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2014.gada 5.decembrī, ka pēc rakstiska lūguma, tiesa to var arī nosūtīt pa pastu (lietas 17.lapa).

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.$^{22}$ panta otrā daļa.

**MOTĪVU DAĻA**

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā noskaidrots, ka bērns /pers. D/, dzimusi /datums/, un /pers. E/, dzimusi /datums/, un viņu māte ir atbildētāja /pers. B/. To apstiprina pievienotā bērnu dzimšanas apliecību kopijas (lietas 8.,9.lapa).

Lietā nav strīda, ka /pers. D/ un /pers. E/ atrodas prasītāja aizgādībā, ko apliecina Grobiņas novada 2014.gada 1.septembra izziņa (lietas 11.,12.lapa).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmo daļu tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras. Pie konkrētajiem apstākļiem svarīga ir bērna iespēja saņemt uzturlīdzekļus no abiem vecākiem.

Līdz pilngadībai bērns ir vecāku aizgādībā, tā noteikts Civillikuma 177.panta pirmajā daļā.

Saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Ministru kabineta 2013. gada 15.janvāra noteikumos Nr. 37„Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir katru mēnesi nodrošināt minimālo uzturlīdzekļu apmēru katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša algas; katram bērnam no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā - 2014.gada 12.septembra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs, saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu, uzsācis savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. Atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, ka šajā laikā maksājusi uzturlīdzekļus bērniem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos ir atbrīvota. Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļa noteic, ka, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā prasība apmierināta pilnībā, no atbildētājas pilnā apmērā piedzenama valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par korespondences nosūtīšanu.

Valsts nodeva aprēķināma atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam un 35.panta pirmās daļas 3.punktam: no viena gada uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas EUR (2304- 2134) x4% + 320,10, tas ir, EUR 326,90. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi piedzenami to faktiski izlietotajā apmērā, tas ir, EUR 8,74.

Ievērojot Civilprocesa likuma $204^{1}$.pantu atbildētājai, daļā par tiesas izdevumu samaksu, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

**REZOLUTĪVĀ DAĻA**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.,97., 193., 195., $250.^{25}$, $250.^{27}$pantu, tiesa

**n o s p r i e d a**

**apmierināt prasību**.

**Piedzīt no /pers. B/**, personas kods /personas kods/, **par labu /pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus katru mēnesi: meitas **/pers. D/**, personas kods /personas kods/, un meitas **/pers. E/**, personas kods /personas kods/**, katras uzturam** līdz 18 gadu vecumam - **30%** no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra. Uzturlīdzekļu piedziņu sākt no 2014.gada 12.septembra. Uzturlīdzekļi iemaksājami kontā /konta numurs/ AS „SEB banka".

**Piedzīt no /pers. B/**, personas kods /personas kods/,valsts nodevu **valsts labā EUR 326,90** (trīs simtus divdesmit sešus *euro* deviņdesmit centus), kura jāiemaksā:

Saņēmējs: **Valsts kase, NMR 90000050138**
Konta Nr.LV55TREL1060190911200
**BIC kods: TRELLV22**
Iemaksas mērķis: **valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.**

**Piedzīt no /pers. B/**, personas kods /personas kods/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **valsts labā EUR 8,74** (astoņus *euro* septiņdesmit četrus centus), kuri jāiemaksā:

Saņēmējs: **Tiesu administrācija**
Konta Nr.LV51TREL2190458019000
NMR 90001672316
Saņēmēja banka: Valsts kase
**Kods: TRELLV22**
Iemaksas mērķis: **21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.**

Noteikt /pers.B/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par piedziņu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti jāiesniedz/jāatsūta Liepājas tiesas kancelejai, Republikas ielā 14, Liepājā, LV 3401.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 5.decembra Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Liepājas tiesā, ievērojot Civilprocesa likuma $250.^{27}$ pantu.

Tiesnese I.Pūce